

Jméno a příjmení

Dušan Janák

Datum a místo narození

03. 10. 1948, Ostrava (Česká republika)

Vzdělání:

2016: prof. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Historie se zaměřením

na české a československé dějiny

2008: doc., Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, obor Historie se zaměřením na české a československé dějiny,

2000: Ph.D., Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, obor Historie – české a slovenské dějiny,

1981: PhDr., Univerzita J. E. Purkyně v Brně, Filozofická fakulta, obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů – dějepis,

1973: středoškolský profesor, Univerzita J. E. Purkyně v Brně, Filozofická fakulta, obor čeština - dějepis

Praxe

2017–2018 Slezská univerzita v Katovicích, Fakulta společenských věd, Univerzita kardinála Stefana Wyszyńskiego, Fakulta historických a společenských věd, hostující profesor

2008–dosud Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, vědecko-pedagogický pracovník, děkan, vedoucí Ústavu středoevropských studií, vedoucí Střediska pro zpřístupnění dokumentace kulturních a novodobých dějin

2003–2008 Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, vědecko-pedagogický pracovník, vedoucí Ústavu veřejné správy a regionální politiky, proděkan

2000–2010 Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, katedra historie, Pedagogická fakulta, Katedra společenských věd, odborný asistent, docent (externí výuka)

1993–2003 Gymnázium s rozšířenou výukou cizích jazyků Ostrava – Poruba, učitel (externí výuka)

1987–dosud Slezský ústav Československé akademie věd (Akademie věd České republiky) v Opavě, od r. 1993 Slezský ústav Slezského zemského muzea v Opavě, odborný pracovník, vědecký tajemník, od r. 2014 Oddělení historického výzkumu, vědecko-výzkumný pracovník (0,1 úvazku)

1975–1987 Slezské muzeum Opava, Muzeum revolučních bojů a osvobození Ostrava, odborný pracovník

1974–1975 Gymnázium Ostrava-Poruba, Střední průmyslová škola chemická Ostrava, učitel

Odborná činnost

Dlouhodobě se zaměřuje na novodobé československé a české dějiny a dějiny Slezska v kontextu střední a východní Evropy, zejména na politický a ekonomický vývoj, česko-polské vztahy po r. 1945 a perzekuce obyvatelstva. V rámci těchto výzkumů od počátku 90. let uskutečnil řadu studijních a badatelských pobytů v Polsku, Rusku a na Ukrajině. Podílel se na úspěšném řešení jedenácti grantů Grantové agentury České republiky, dvou grantů Grantové agentury AV ČR, výzkumného záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Slezsko v dějinách českého státu a střední Evropy“ a dalších tří rezortních výzkumných projektů, jednoho projektu NAKI II, polského grantu a německého projektu. Byl autorem nebo spoluautorem 11 monografií, publikoval 47 studií a

článků v recenzovaných časopisech a 46 v nerecenzovaných periodikách a sbornících, na které zaznamenal 358 ohlasů (bez autocitací). Podílel se také na přípravě dvou slovníkových příruček k československým dějinám 1948–1989, byl editorem pěti sborníků.

Od počátku 90. let věnoval pozornost výzkumu perzekucí obyvatelstva v totalitních režimech, geneze a působení politické justice a proměn vězeňství ve 20. století. Byl u počátku výzkumů retribučního soudnictví založených na kvantitativní analýze údajů (studie *Činnost mimořádného lidového soudu Opava v letech 1945–1948*, Časopis Slezského zemského muzea, série B, 43, 1994 s. 245 – 283) i táborů nucené práce v Československu (Borák, M. – Janák, D. *Tábory nucené práce v ČSR 1948–1954*, Opava 1996), koordinoval výzkum československého vězeňství po druhé světové válce (*Kapitoly o československém vězeňství. Historické souvislosti, právní základy a politické aspekty*, Opava 2002) a zabýval se i vývojem a komparací vězeňství a trestního práva v dalších zemích sovětského bloku. Po roce 2000 se orientoval hlavně na problematiku perzekuce Čechů a československých občanů v SSSR v letech 1918 – 1956, zejména ve spojení s meziválečnou emigrací, (viz C 1, Janák 2007, Janák – Jirásek 2014 aj.). Výsledky těchto výzkumů představil na řadě domácích i zahraničních konferencí a v letech 2017–2018 jako hostující profesor na Slezské univerzitě v Katovicích a Univerzitě kardinála Stefana Wyszyńskiego ve Varšavě.

V uplynulých pěti letech se jeho výzkumné aktivity tematicky rozšířily. Vedl interdisciplinárně pojatý historicko-sociologický výzkum dělnictva v českých zemích v letech 1945 – 1948 (Janák, D. – Kokoška, S. a kol. *Průmyslové dělnictvo v českých zemích v letech 1938-1948*, Praha 2019) i výzkum národnostní problematiky ve Slezsku a na severní Moravě (Janák, D. a kol.: *Národnostní menšiny a migrace v Českém Slezsku a na severní Moravě ve 20. a 21. století*, Opava 2021), na mezinárodní úrovni se vrátil k otázkám vývoje česko-polských vztahů (Janák, D.: *Československo-polské vztahy v letech 1945–1989*. In: Janák, D. – Skibiński, T. – Zenderowski, R. (eds.): *Konflikt – Rywalizacja – Współpraca w Europie Środkowej w XX-XXI wieku*. Warszawa 2021, s. 135-168) i některým dalším tématům.